

Uppdrag: 16U30578
Titel på rapport Engelska Parken Skötselplan
Status på rapport:
Datum 31 oktober 2016
Fastighet: Jörsön 9:1
Beställare Tierps kommun
Konsult: Bjerking AB
Uppdragsansvarig: Landskapsarkitekt Maria Handberg, Byggnadsantikvarie Johan Dellbeck

Bjerking AB
Strandbodgatan 1
Box 1351
751 43 Uppsala

Innehållsförteckning

Skötselkarta.....	4
Skötselbeskrivningar	6

Skötselområden

- Tätare vegetation som kan fungera som barriär mot vägen.
- Gles vegetation med god sikt in i trädbeståndet. Hassel ska vara kvar i buskskiktet och tillåtas bli stora
- Genomsiktlig vegetation. Det ska gå att se rakt igenom beståndet, över vattnet eller fram till annan skötselyta.
- Slätteryta/äng. Ytan slås 2gg/år (i början av juli och i slutet av augusti).
- Gräsklippning

Gräsklippning

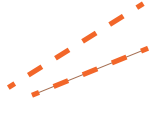
Gångvägar grus. Se över slitlagret varje år. Förbättra med samma fraktion och färg där det behövs.

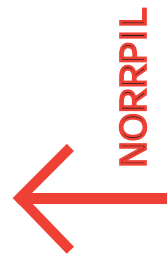
Kanalens in- och utlopp röjs från ev hinder varje vår/höst. Igenväxande vass skärs ned vartannat år i juli.

Siktaxel. Får bara innehålla ett fåtal träd. Dessa ska stannas upp till ca 3m för god sikt genom ytan.

Gräns för Byggnadsminnet

NORRPIL

Tierps kommun
SÖDERFORS BRUK
ENGELSKA PARKEN
SKÖTSELKARTA

Skötsel Engelska parken

Allmänt

Parken delas in i skötselytor med olika färg, se planen på föregående sidor.

Ek, hassel, björk och lärk ska gynnas i den södra delen av parken. Inslag av ask, lönn, al och rönn ska få förekomma.

I den norra delen gynnas gran, björk, al och lärk. Utmed stränderna gynnas lövträd som trivs vid vattnet, exempelvis al och björk.

Skötselplanen tar inte hänsyn till kraftledningsgatan utan anger skötsel för den ytan som om den skulle skötas som resten av Byggnadsminnet. Detta ifall kraftledningen på sikt kan komma att grävas ner.

Kanalen

En vacker vy från Bågbron över kanalen. Näckrosor och vass måste hållas undan vart annat till vart tredje år.

Kanalens in- och utlopp röjs från eventuella hinder/skräp **varje vår och höst**. Eventuellt skräp under broarna tas bort samtidigt.

Igenväxande vass mm skärs ner så nära botten som möjligt **vartannat**

eller var tredje år i juli. Vassen tar mest skada av att skäras i juli. Den har svårast att återhämta sig då och börja växa igen. Materialet forslas bort.

Kanalmyrningar rensas vår och höst.

Näckrosor skall också begränsas genom att 2/3 tas bort **vart annat eller vart tredje år**. Näckros måste

Västra kanalkanten slåttas 2 gånger/år

dras upp från botten. Om de bara beskärs kommer nya knoppar. Materialet forslas bort.

Örterna längs kanalens östra strandkant får växa naturligt medan den västra strandkanten slåttas **2 gånger per år**. Materialet forslas bort efter en vecka, se slåtteryta/äng.

Siktaxlar

Templet ska synas väl från bågbron. Ett fåtal träd får finnas i siktaxeln och de ska vara uppstammade till minst tre meter. Sly får inte förekomma. Här krävs mycket röjning.

Varje senvinter/tidig vår röjs siktaxlar. Det ska inte förekomma buskar/sly i siktaxlar. Träd får finnas men ska stå mycket glest och vara uppstammade till minst 3m. Det ska gå att se rakt igenom siktaxeln åt bägge håll.

Siktaxeln mot fjärden i vänstra delen av bilden. Träden står glest. Bara björken behöver stammas upp här för att vyn ska bli tydlig.

Gräsytor

Gräsytor klipps med **samma intensitet som en parkgräsyta**. Den ska klippas senast när den är 10cm hög och aldrig klippas lägre än 3cm.

Slåtteryta/Äng

Ängsytan till vänster om entrévägen mot Templet samt ytor längs delar av gångvägarna, intill den gamla badplatsen och utmed kanalen skall klippas med slåtteraggregat **2ggr/år**. Slåttern ska utföras en gång i

Ängen, vägkanter, västra kanalkanten slåttas 2 ggr/år

början av juli och en gång i slutet av augusti/början av september. Klippet ska ligga kvar i ca en vecka för att fröa av sig och därefter tas bort. Om det inte tas bort blir ytan på sikt övergödd och resultatet blir grova gräs och tistlar istället för ängsflora.

Genomsiktig vegetation

I södra delen består dessa ytor främst av ek, björk, hassel och al men även alm, ask, lind och lönn förekommer.

Vegetationen ska vara genomsiktig som här i mitten av bilden. Det ska också finnas större öppna ytor se nedan.

Det ska också finnas öppna ytor fria från träd där träden istället får stå i grupp som så kallade clumps = små dungar. Det kan med fördel gallras för att uppnå detta i områden markerade med Gles vegetation på kartan.

De vackra hasselbuketterna kan förnygras vart femte år genom att de allra grövsta grenarna skärs bort, ca 1/5 av buskens grenar.

I norra delen finns främst björk, lärk, ek, gran, rönn och samt utmed vattnet al. Notera att i tidiga bilder finns en gran på var sida om grottan. 2016 finns här ek men ingen gran. Det kan därför vara lämpligt att låta en eller två granplantor växa sig stora nära grottan.

Ytor markerade som genomsiktig vegetation bör röjas från sly minst

Platsen för den gamla stenbryggan är vacker. Här behövs en soffa.

Det grävda diket skall hållas öppet. Ses över varje år.

vartannat år. Det ska vara så pass glest och luftigt att det går att se igenom vegetationen fram till nästa skötselområde. Träden ska stå som solitärer med minst 10 m till nästa träd. Lövträd i den södra delen kan också stå tätt tillsammans, clumps. Då skall avstånd till nästa träd vara minst 25 meter. Buskar som hassel, rönn, skogsolvon etc får förekomma som solitärer.

Mellan hasselbuskar/hasselbuketter ska avståndet vara minst 5 meter för att de ska kunna breda ut sig

Grottan från nordväst. Sly får inte rota sig på konstruktionen.

Grottan från strandpromenaden.

ordentligt. Hasselbuskarna föryngras genom att de grövsta grenarna i buketten tas bort(ca 1/5 av grenarna) **var 5:e år**.

Den norra promenaden längs älvstranden ska upplevas som ljus

Den norra promenaden längs älven. Här kan enstaka träd ur slyn få växa upp, minst 10 meters mellanrum mellan träd. Beståndet längre fram är för tätt. Mindre grupper av träd kan stå längs stranden men då behövs minst 15 meters lucka till nästa träd.

och inbjudande. Här får finnas al eller björk längs stranden. Det ska vara ca 10 meter mellan träden. På några ställen kan träden stå i mindre grupper men då ska avståndet till nästa träd vara minst 15 meter. Träden ska vara uppstammade till minst 2 meter så att utsikten över vattnet är tydlig.

Vid naturstenen med inskription skall inte finnas sly men gärna något träd intill.

Gles vegetation

Det ska vara minst 15m sikt in i gles vegetation.

Röjning av sly utförs **var 3:e år**. Det ska vara god sikt minst 15 meter in i beståndet.

I den södra delen av parken består områden markerade med gles vegetation främst av ek, hassel och björk. Hasselbuskarna föryngras genom att de grövsta grenarna i buketten tas bort(ca 1/5 av grenarna) **var 5:e år**.

I den norra delen finns främst björk, ek, lärk och gran.

Ekar som dör kan stå kvar för att gynna insekts- och fågelliv. När döda ekar blir farliga på grund av förruttnelse tas de bort men delar av stammen kan gärna ligga kvar på marken för att brytas ner på naturlig

väg. Parken ska dock inte upplevas som skräpig.

Tätare vegetation

Den här delen av byggnadsminnet gör mest nytta som avskärmning mot vägen, 292, norrut.

Vegetationen hålls tätare här för att fungera som barriär mot trafikbullret. Träd som är farliga tas bort om de bedöms stå invid stigar som används ofta. I övrigt kan naturen få ta över i detta område.

Gångvägar

Gångvägarna är grusade. Slitlaglagret ses över **varje vår** och kompletteras där det behövs med samma kornstorlek och färg.

Bågbron

Trä byts ut vid behov och stryks med Roslagsmahogny. Järnbalkar borstas ren från lös färg och målas vid behov.

Stenvalvsbron

Se bilaga byggnadsvård

Grottan

Säkerheten ses över varje vår. Stenar kilas in vid behov. Träd och buskar får inte rota sig på Grottans tak eller väggar.

Stenen vid älvstranden

Sly tas bort i stenens närhet. Det ska vara öppet mot vattnet. Ett träd

kan få finnas i stenens närhet.

Inskriptionen ska vara fullt läsbar. Den rengörs vid behov. Texten förbättras vid behov av stenkonservator.

Urnan och postamentet

Inskriptionen ska vara fullt läsbar. Minnesmonumentet och texten rengörs vid behov. Texten förbättras vid behov av stenkonservator.

Minnesstenen över CA Grill

Inskriptionen ska vara fullt läsbar. Minnesmonumentet och texten rengörs vid behov. Texten förbättras vid behov av stenkonservator.

Ulricsberg ingår inte i

Byggnadsminnet men var en viktig del i parken med sina åtta uthuggningar mot olika vyer som kyrkan, Templet och fjärden. När det finns ekonomisk möjlighet så kan en uthuggning kunna göras från toppen av Ulricsberg mot Templet och fjärden. Enlig källor var uthuggningarna 20 meter breda. Stigen som leder uppför kullen är lite svår att hitta den sista biten och den bör också kunna förbättras vid detta tillfälle.

Inte heller Johanneborg ingår i Byggnadsminnet, nuvarande platsen för ankarmonumentet.

